

# ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти  
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

## СИЛАБУС

навчальної дисципліни

### «Спеціалізований туризм (Релігійний)»

на 2025-2026 навчальний рік

|                                |                         |
|--------------------------------|-------------------------|
| Курс та семестр вивчення       | 4 курс, 8 семестр       |
| Освітня програма/спеціалізація | «Туризм»                |
| Спеціальність                  | 242 Туризм              |
| Галузь знань                   | 24 Сфера обслуговування |
| Ступінь вищої освіти           | бакалавр                |

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,  
науковий ступінь і вчене звання,  
посада

**Логвин Михайло Михайлович**

к. геогр.н., доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

|                              |                                                                                                                                                        |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Контактний телефон           | +38-068-898-33-93                                                                                                                                      |
| Електронна адреса            | lllepta777@gmail.com                                                                                                                                   |
| Розклад навчальних занять    | <a href="http://schedule.puet.edu.ua/">http://schedule.puet.edu.ua/</a>                                                                                |
| Консультації                 | очна <a href="http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php">http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php</a><br>он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | <a href="https://el.puet.edu.ua/">https://el.puet.edu.ua/</a>                                                                                          |

#### Опис навчальної дисципліни

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>        | Метою та завданнями вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння теоретичних і практичних засад організації релігійного туризму; вивчення сутності та структури релігійного туризму; дослідження релігії як соціального феномену життєдіяльності суспільства, її ролі в еволюційному розвитку суспільства та людини; соціально-економічний аналіз території розповсюдження основних релігій світу; опис святих місць, релігійних центрів та маршрутів паломництва; розкриття особливостей практичної організації релігійного туризму. |
| <b>Тривалість</b>                                 | 3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Форми та методи навчання</b>                   | Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Система поточного та підсумкового контролю</b> | Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота<br>Підсумковий контроль: залік                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Базові знання</b>                              | Наявність широких знань з туризмознавства, географії, релігієзнавства, філософії                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Мова викладання</b>                            | Українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

#### Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

| Програмні результати навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02);</li> <li>знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ (ПР03).</li> <li>діяти у відповідності з принципами соціальної</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (К01);</li> <li>навички міжособистісної взаємодії (К12);</li> </ul> |

| Програмні результати навчання                                                                                                                                                                                                                      | Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>відповідальності та громадянської свідомості (ПР16);</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>розуміти етнографічне різноманіття та геодемографічні особливості при створенні національно-культурного туристичного продукту (ПР23)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>здатність працювати в команді та автономно (К14)</li> <li>здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці (К28).</li> <li>вміння використовувати етнографічні та демогеографічні матеріали в процесі популяризації національного туристичного продукту (К31).</li> </ul> |

### Тематичний план навчальної дисципліни

| Назва теми                                                                                      | Види робіт                                                                                                                                               | Завдання самостійної роботи у розрізі тем                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Модуль 1. Теоретико-методологічні засади дослідження релігійного туризму і паломництва</b>   |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Тема 1. Релігійний туризм як історико- суспільне явище.                                         | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Письмово охарактеризуйте різновиди релігійного туризму. Наведіть приклади. Виділіть основні регіони релігійного туризму та паломництва.                                                                                                                      |
| Тема 2. Зміст, структура і типологія сучасних релігій.                                          | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Схематично зобразити структуру і типологію сучасних релігій та їх регіональне поширення                                                                                                                                                                      |
| Тема 3. Визначення, різновиди та особливості релігійного туризму та паломництва.                | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготувати доповідь на тему: «Сучасна мотивація релігійного туриста». Виділіть причини здійснення паломництва                                                                                                                                               |
| <b>Модуль 2. Регіональні особливості релігійного туризму у світі</b>                            |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Тема 4 Релігійний туризм в християнстві: територія, релігійні центри, паломництва та екскурсії. | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота | Підготувати реферат на теми: «Єрусалим – релігійний центр трьох авраамічних релігій»; «Ватикан – світовий центр католицизму»; «Особливості релігійного туризму у християнстві на сучасному етапі». Виділіть особливості паломництва до християнських святинь |
| Тема 5. Релігійний туризм в ісламі: територія, релігійні центри, паломництва та екскурсії.      | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготувати доповідь на тему: «Мекка найважливіше місце паломництва в ісламі». Виділіть особливості паломництва до мусульманських святинь.                                                                                                                   |
| Тема 6. Релігійний туризм представників інших релігій і течій                                   | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготувати доповідь на тему: «Варанасі – головне священне місце буддизму».                                                                                                                                                                                  |
| Тема 7. Розвиток релігійного туризму і сприяння паломництву в Україні.                          | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування                          | Підготуйте доповідь “Релігійна традиція та наявні сакральні споруди в Україні”. Охарактеризуйте головні релігійні святини України в регіональному розрізі (за областями).                                                                                    |
| Тема 8. Особливості практичної організації поїздок в релігійному туризмі.                       | Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота | Охарактеризуйте особливості організації релігійних турів в Україні. Розкрийте особливості здійснення паломницьких турів в різних релігіях. Спробуйте оцінити стан просування релігійного туризму на туристичний ринок України.                               |

## Інформаційні джерела

1. Божук Т. І. Поняття, функції та завдання релігійного туризму / Т. І. Божук // Вісник Львівського університету. Серія географічна. – 2010. – Вип. 38. – С. 37-44.
2. Божук Т. І. Релігійний туризм і сакральна привабливість ландшафтів України // Landscapescience. – 2024. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://intranet.vspu.edu.ua/landscapescience/index.php/journal/article/view/56>.
3. Долинська О. О. Релігійний туризм в Україні: виклики сучасності / О. О. Долинська, С. О. Петровський // Матеріали : Маркетингові та організаційні механізми повоєнного розвитку галузі гостинності та туризму : матеріали 2-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 26–27 листопада 2024 р. – Харків : НТУ "ХПІ", 2024. – С. 482–484.
4. Зеленюк Ю. О. Релігійний туризм як комунікаційний засіб виховання людської особистості / Ю. О. Зеленюк // Наукові записки. Серія «Психологія і педагогіка». – 2013. – Вип. 23. – С. 88-95.
5. Карпюк А. Ресурси релігійного туризму Волинської області: популяризація та туристичний потенціал / А. Карпюк, Т. Трофімук-Кирилова, М. Кирилов // Економіка та суспільство. – 2022. – Вип. 44. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1880/1810>.
6. Ковальчук А. Релігійний туризм в Україні: навч. посібник / А. Ковальчук, Д. Каднічанський, М. Рутинський [та ін.]. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2013. – 420 с.
7. Ковальчук А. С. Географія релігії в Україні: Монографія / А. С. Ковальчук. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 308 с.
8. Ковальчук А. С. Конфесійно-географічна характеристика релігійно-паломницьких об'єктів в Україні : монографія / А. С. Ковальчук. – Львів: Фенікс, 2002. – 120 с.
9. Колодний А. М. Україна в її релігійних виявах / А. М. Колодний. – Львів : Сполом, 2005. – 336 с.
10. Любіцева О. О. Паломництво і релігійний туризм. Монографія / О. О. Любіцева, О. В. Романчук. – Київ : Істина, 2011. – 328 с.
11. Маслова Л. А. Державне регулювання процесу забезпечення духовної безпеки: загрози релігійної сфери. Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2019. – № 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1435>.
12. Нагірняк А. Я. Паломництво та релігійний туризм: характерні риси та особливості / А. Я. Нагірняк // Економіка та суспільство. – 2022. – Вип. 44. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1880/1810>.
13. Особливості релігійного і церковно-релігійного самвизначення громадян України: тенденції 2000-2020 рр. (Інформаційні матеріали). – К.: Razumkov centre, 2020. – 110 с.
14. Паломницький туризм : Конспект лекцій для студентів напряму підготовки 6.140103 «Туризм» денної та заочної форм навчання // уклад. Ю. С. Дашук. – Луцьк : Луцький НТУ, 2014. – 56 с.
15. Панченко С. А. Релігійний туризм в Україні: стан, потенціал, перспективи / С. А. Панченко. – Київ : Автограф, 2019. – 163 с.
16. Патійчук В. Функціональні особливості організації релігійно-паломницьких турів / В. Патійчук // Науковий вісник Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2015. – № 15. – С. 24-31.
17. Сапелкіна З. П. Релігійний туризм : навч. посіб. / З. П. Сапелкіна. – Київ : Наукова думка, 2009. – 439 с.
18. Сапелкіна З. П. Релігія і культура. Релігійний туризм: навч. посіб. / З. П. Сапелкіна – Київ : Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федер. проф. спілок України, 2012. – 220 с.
19. Устименко Л. М. Релігійний туризм як історико-суспільне явище / Л. М. Устименко // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. – 2013. – Вип. 19 (2). – С. 187-192.
20. Юрченко С. О. Релігійний туризм у християнстві на сучасному етапі / С. О. Юрченко, Є. С. Юрченко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2017. – Вип. 6. – С. 216-220.
21. Яроцький П. Л. Паломницький (релігійний) туризм в Україні: перспективи розвитку / П. Л. Яроцький // Релігієзнавство : навчальний посібник. – 2-ге вид. – Київ, 2004. – 308 с.

## Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

## Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

**Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_kryt\\_ocinyuvannya.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp->

[content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhovi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhovi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf) .

Положення про повторне навчання [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_pro-povt-navch.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf)

**Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

**Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks\\_chesti\\_studenta.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf) .

Положення про академічну доброчесність: [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_akadem\\_dobrochesnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf).

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf> .

**Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_perezarah\\_rez\\_zvo.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf) .

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти: [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhza\\_pro\\_akademichnu\\_mobilnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhza_pro_akademichnu_mobilnist.pdf)

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultatativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/ Організація освітнього процесу/ Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

**Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravya-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену: [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_pro-apel\\_pidscontr.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf).

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/> .

**Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentyskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

**Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediynosti/>.

### Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт                                                                                                                                                                                      | Максимальна кількість балів |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|
| Модуль 1 (теми 1-3): обговорення матеріалу занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); тестування (1 бал); поточна модульна робота (10 балів). | 50                          |
| Модуль 2 (теми 4-8): обговорення матеріалу занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); тестування (1 бал); поточна модульна робота (10 балів). | 50                          |
| Разом                                                                                                                                                                                           | 100                         |

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

| Форма роботи         | Вид роботи                                                                                                                 | Бали |
|----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1. Навчальна         | 1. Участь в конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних           | 6    |
|                      | 2. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності                                              | 6    |
| 2. Науково- дослідна | 1. Участь в наукових гуртках<br>2. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, | 6    |

|        |                                                                                                                                   |            |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
|        | міжнародних<br>3. Участь в наукових студентських конференціях:<br>університетських, міжвузівських, всеукраїнських,<br>міжнародних | 6<br><br>6 |
| Разом* |                                                                                                                                   | 30         |

\*За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення  
навчальної дисципліни**

| <b>Сума балів за всі види<br/>навчальної діяльності</b> | <b>Оцінка за<br/>шкалою ЄКТС</b> | <b>Оцінка за національною шкалою</b>                                     |
|---------------------------------------------------------|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 90-100                                                  | A                                | Відмінно                                                                 |
| 82-89                                                   | B                                | Дуже добре                                                               |
| 74-81                                                   | C                                | Добре                                                                    |
| 64-73                                                   | D                                | Задовільно                                                               |
| 60-63                                                   | E                                | Задовільно достатньо                                                     |
| 35-59                                                   | FX                               | Незадовільно з можливістю повторного складання                           |
| 0-34                                                    | F                                | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням<br>навчальної дисципліни |